

Kommunledningskontoret
Staffan Lind

Kommunstyrelsen

Delrapportering 2 gällande planprogram för Danderyds sjukhus och dess närområde

Ärendet

Kommunledningskontoret har av kommunstyrelsen den 13 juni 2022 (§ 99) getts uppdraget att ta fram ett planprogram för Danderyds sjukhus och dess närområde. Vidare innehåller uppdraget bland annat att två delrapporteringar ska ske till kommunstyrelsen innan programmet antas.

Delrapportering 2 avser redogöra för programmets inriktning avseende den omkringliggande infrastrukturen.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen och att kommunstyrelsens uppdrag av den 13 juni 2022 (§ 99) gällande delrapportering 2 är genomfört.

Bakgrund

Kommunledningskontoret har av kommunstyrelsen den 13 juni 2022 (§ 99) getts uppdrag att ta fram ett planprogram för Danderyds sjukhus och dess närområde. Vidare innehåller uppdraget bland annat att två delrapporteringar ska ske till kommunstyrelsen innan programmet antas.

Den 6 mars 2023 (§ 44) genomfördes delrapportering 1 som bland annat innehöll en allmän redogörelse för utredningsarbetets status och tidplan för det fortsatta arbetet.

Den 24 mars 2023 (§ 73) beslutade kommunstyrelsen att genomföra samråd för planprogrammet. Samrådet genomfördes mellan 3 maj och 18 juni 2023.

Den 27 november informerades kommunstyrelsen om det genomförda samrådet samt utkast till samrådsredogörelse.

Denna delrapportering avser en redogörelse för programmets inriktning avseende den omkringliggande infrastrukturen.

Kommunledningskontorets utredning

Om Danderyds sjukhus ska kunna utvecklas är det viktigt att omkringliggande infrastruktur kan ta emot framtida flöden som en sjukhusutveckling kommer generera. Infrastrukturen är en förutsättning för framkomligheten och skapar möjligheter att ta sig till och från sjukhuset både via gång, cykel, bil och kollektivtrafik.

Kommunledningskontoret
Staffan Lind

En svårighet i detta tidiga skede är att uppskatta sjukhusets framtida behov. Idag utgörs sjukhusbebyggelsen av cirka 56 000 kvadratmeter byggnadsarea och 284 000 kvadratmeter bruttoarea. Arbetshypotesen för samrådshandlingarna var att sjukhuset behövde öka antalet vårdplatser med cirka 20 %. Detta kommer utredas vidare i detaljplaneskedet. Sammanfattningsvis kräver modern vård mer yta per vårdplats än tidigare.

I det framtida arbetet är både byggnadsarean och bruttoarean av betydelse då de har kompletterande betydelse för den totala påverkan som den framtida ökningen kan generera. Detta kommer att preciseras först i kommande detaljplaneskede, vilket gör det svårt att föreslå konkreta åtgärder för infrastrukturen i detta skede.

Idag har sjukhuset en god närhet till infrastruktur och kollektivtrafik. Det är exempelvis redan idag en av Stockholmsregionens mest trafikerade kollektivtrafikpunkter. Dock lider området av framkomlighetsproblem och är svårorienterat för gående, cyklister, kollektivtrafik och biltrafik. Det som kan konstateras är att om sjukhuset ska ha god tillgänglighet även i framtiden så krävs det att infrastrukturen utvecklas i det kringliggande området.

Dessa frågor har beaktats så långt det är möjligt inom ramarna för planprogrammet. För planprogrammet är det viktigt hur mötet sker mellan sjukhusområdets östra del och kommunens vägnät samt statens infrastruktur.

Utredningar pågår dels för Danderyds sjukhus, men även för Roslagsbanan till city och åtgärdsvalsstudie för E18 och ett flertal trafikrelaterade frågor, särskilt inom regionens ansvar. Kommunen har under 2023 påbörjat en förstudie som ska visa på hur kommunen kan arbeta för att skapa förutsättningar för etablering av verksamheter, för investeringar och en framtida relevant infrastruktur i området mellan Danderyds sjukhus/Mörby station och Inverness/ Mörby centrum/Danderyds kyrka.

Inom ramarna för respektive utredningsarbete är samordning viktig, där kommunen har det övergripande samordningsansvaret i enlighet med det kommunala planmonopolet.

Samtliga frågor hör ihop och för vissa delar har planprogrammet och kommande detaljplanearbete full rådgighet, medan för andra delar beror detta dels på ansvarsområde eller på parallella planeringsprocesser. Nedan ges en redogörelse för planprogrammets inriktning samt föreslagna åtgärder för att förbättra gång- och cykelinfrastrukturen, kollektivtrafiksystemet, biltrafiken och övriga trafikslag.

Gång- och cykeltrafik

Området är idag svårorienterat och nuvarande sjukhusentré vänder sig främst mot bilburna besökare. Överlag bör nya gatukopplingar och

Kommunledningskontoret
Staffan Lind

infrastrukturförbättringar ske för att skapa en kvartersstruktur och öka orienterbarheten i området.

- Planprogrammet avser att skapa tydliga gång- och cykelvägar genom hela sjukhusområdet för att förbättra orienterbarheten för gående och cyklister.
- Det regionala cykelstråket kan utvecklas genom att bredda det cykelstråket längs Mörbygårdsvägen för att uppfylla cykelplanens krav och minimera konflikter mellan gående och cyklister.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken måste stärkas i området.

- Här bör möjligheterna utredas för att utveckla och förbättra bussterminalen och för att hantera ökad kapacitet och underlätta bytesmöjligheter.
- Viktigt att öka tillgänglighet för kollektivtrafik genom att skapa bättre gångkopplingar mellan bussterminalen, tunnelbanestationen, Roslagsbanan samt sjukhusets olika ingångar för att underlätta för kollektivtrafiksresenärer.

Biltrafik

Orienterbarheten för biltrafiken är låg, särskilt på Mörbygårdsvägen genom bussterminalen. Det finns idag endast en huvudinfart för biltrafik, vilket skapar sårbarhet för akuttrafik och godstrafik.

- För biltrafiken kan nya infarter skapas genom att bygga nya väganslutningar till sjukhuset för att skapa redundans och minska sårbarheten vid huvudinfarten. Detta kan underlätta för utryckningstrafiken och minska trängsel.
- Genom att minska belastningen på den centrala huvudinfarten kan besökstrafiken styras till den nya norra anslutningen och godstrafiken via Inverness trafikplats.
- För att säkra infarter för utryckningstrafik bör riskeliminering för fördröjningar och trängsel prioriteras.

Parkering

Idag finns 6,3 parkeringsplatser per 1 000 kvadratmeter bruttoareal vid sjukhusområdet, vilket är högt jämfört med andra sjukhus i regionen.

- Parkeringstalet planeras att minska, men ställer i så fall krav på att kollektivtrafik tillsammans med andra åtgärder kopplat till gång- och cykeltrafik förbättras.
- Även parkeringstal för cykel behöver utredas.
- Exakta parkeringstal kommer att definieras i detaljplaneskedet då en parkerings- och mobilitetsstrategi kommer att göras.
- Angöring, särskilt för sjuka och funktionsnedsatta, behöver utredas ytterligare.

Kommunledningskontoret
Staffan Lind

Helikopterplats

Idag finns en helikopterplats på marknivå.

- En flyttning av helikopterplatsen från mark till tak på den nya vårdbyggnaden effektiviserar och ökar tillgängligheten för akut sjuka patienter.
- Genom flyttningen av helikopterplatsen, minskar behovet av ambulanstransporter inom sjukhusområdet mellan nuvarande helikopterplatta i parken och akutintaget.

Kommande arbete

I kommande detaljplaneskede kopplat till infrastruktur kommer exempelvis en fördjupad analys av trafiken kopplat till sjukhuset studeras likväl som dess konsekvenser på omgivande trafiksystem. Arbetet kommer att innefatta flödesanalyser och trafikteknisk simulering av förslaget samt framtagning av utformningsalternativ för korsningspunkter med hänsyn till samtliga trafikslag med särskilt fokus på cykeltrafiken längs med det regionala cykelstråket.

Trafikanalysen kommer att vara grund för kommande detaljplan och trafiklösningar för att möta behoven och förbättra förhållandena kring Danderyds sjukhus. Det kommer att inkludera analys av trafikflöden, korsningspunkter och olika trafikslag.

Parallella processer som påverkar planprogrammet

Idag pågår flertalet processer som påverkar planprogrammet för Danderyds sjukhus. Nedan ges en nulägesrapport för dessa.

Roslagsbanan till city

Regionen har beslutat att gå vidare med förslaget att förlänga Roslagsbanan in till Stockholm city via Odenplan. Fortsatt planeringsarbete som berör Danderyd gällande exempelvis stationslägen, plattformsutformningar, trafiksäkerhets- och bulleråtgärder förväntas påbörjas våren 2024.

Fortsatt planering Roslagsbanan norr om Frescati

Regionen fortsätter planeringen för Roslagsbanan genom kommunen för anpassning till framtida utökad trafik. Här behöver främst planskild korsning med Danderydsvägen i Ekeby hanteras men regionen har också lyft frågan om antalet stationer i kommunen.

Stombuss- och expressbussutredning

Regionen har i Kollektivtrafikplan 2050 aviserat behov av att utöka antalet stombuss- och expressbusslinjer till Danderyds sjukhus. Utredningsarbeten för detta pågår. Redan nu bedöms utrymmet för busstrafiken vara bristfällig, inte bara vid Danderyds sjukhus, utan även vid Mörby station och Mörby centrum.

Kommunledningskontoret
Staffan Lind

Trafikanalys för brygglägen

Regionen har ett pågående uppdrag för att göra en trafikanalys för befintlig kollektivtrafik på vatten. Dessutom görs en inventering av framtida brygglägen där Danderyds sjukhus på sikt kan vara ett relevant bryggläge. Uppdraget väntas avslutas Q2 2024.

Inverness korsning

I anslutning söder om sjukhusområdet är framkomligheten vid Invernesskorsningen begränsad. 2018 gjorde trafikförvaltningen tillsammans med Trafikverket och berörda kommuner en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för framkomlighetsåtgärder för de busslinjer som passerar Inverness. Kommunens ståndpunkt var att de föreslagna åtgärderna saknade ett helhetsperspektiv, vidare ansågs förslaget endast ge en kortsiktig avlastning. Dessutom byggde inte denna utredning på antaganden om sjukhusets framtida utveckling. Denna fråga bör utredas ytterligare för att beakta övrig planering i området.

Behovsanalys för tunnelbanans fortsatta utveckling

25 april 2023 fattade trafikinämnden i Region Stockholm beslut om att påbörja arbetet med en behovsanalys för tunnelbanans fortsatta utveckling. Under hösten 2023 sker en första prioritering. För tillfället finns ej något stationsläge i Danderyds kommun omnämnt.

Förlängning av tvärbanan från Solna centrum till Danderyds sjukhus

I regionens kollektivtrafikplan 2050 omnämns ett förslag på förlängning av tvärbanan mellan Solna centrum och Danderyds sjukhus. Denna fråga har ännu inte utretts vidare och kommunen har heller inte tagit ställning i frågan. Viktigt är att planprogrammet inte omöjliggör en framtida förlängning.

Åtgärdsvalsstudie för E 18

Trafikverket avser att påbörja en åtgärdsvalsstudie för E18 våren 2024. Avgränsningen är ännu inte fastställd, men hela sträckningen av E 18 för Danderyds kommun väntas ingå i studien. Åtgärdsvalsstudien syftar till att pröva åtgärdsförslag förutsättningslöst.

Förstudie platsutveckling Danderyd

Kommunen har under 2023 redovisat en förstudie som visar på hur kommunen kan arbeta för att skapa förutsättningar för etablering av verksamheter, för investeringar och en framtida relevant infrastruktur i området mellan Danderyds sjukhus/Mörby station och Inverness/ Mörby centrum/Danderyds kyrka. Det fortsatta arbetet är väsentligt för att påverka framtida trafikinfrastruktur och dess funktioner i området öster om Danderyds sjukhus.

Kommunledningskontoret
Staffan Lind

Samordning och framtida samarbeten

För att få samordning i dessa frågor initierade kommunen en workshop om kollektivtrafik och infrastruktur i Danderyd på tjänstepersonnivå. Denna genomfördes 26 oktober 2023 och deltagare var representanter från Danderyds kommun, Stockholm nordost, Locum, Region Stockholms trafikförvaltning och Region Stockholms regionledningskontor.

Sammanfattningsvis lyftes vikten av att utveckla infrastrukturen och kollektivtrafiken främst i området mellan Danderyds sjukhus, Mörby station och Mörby centrum. Här föreligger en stor regional utvecklingspotential. Utvecklingen i området är särskilt nödvändig med hänsyn till sjukhuset planerade expansion.

Detta var ett första steg till samordning i dessa projekt och vidare samarbete kommer vara av yttersta vikt under de närmsta åren för att skapa en enhetlig och framtidssäkrad trafikstruktur.

Avslutningsvis är en utvecklad infrastruktur och kollektivtrafik ett måste för det framtida sjukhusområdet och den utveckling som föreslås. Dagens förutsättningar är inte tillräckliga för detta och planprogrammet ska vara öppet även för framtida förslag på utveckling och inte omöjliggöra framtida lösningar som gynnar tillgängligheten i området, men samtidigt ska den ge den nödvändiga och övergripande inriktningen för dessa frågor.

Konsekvenser för barn och unga

Delrapporteringen innebär inga konsekvenser för barn och unga. Dock bedöms föreslagna åtgärder för planprogrammet vara gynnsamma för framkomligheten och tillgängligheten i området vilket är positivt för barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

Delrapporteringen innebär inga ekonomiska konsekvenser för kommunen. Eventuella ekonomiska konsekvenser för kommunen måste beaktas vid den framtida planeringen om det exempelvis är åtgärder som föreslås för det kommunala vägnätet.

Johan Lindberg
Kommundirektör

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Delrapportering 2 gällande planprogram för Danderyds sjukhus och dess närområde
2. Kommunstyrelsens beslut, 2023-11-27 § 184
3. Kommunstyrelsens beslut, 2023-04-24 § 73
4. Kommunstyrelsens beslut, 2023-03-06 § 44
5. Kommunstyrelsens beslut, 2022-06-13 § 99